

8.7.2020

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA) SOVELTAMISESTA, SALON ITÄISEN KEHÄTIENTEN KT 52 RAKENTAMINEN SALOON

HANKE

Salon itäisen kehätien kt 52 rakentaminen, Salo

HANKKEESTA VASTAAVA

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue
Itsenäisyydenaukio 2
20100 Turku

ASIAN VIREILLETULO

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue on 6.3.2020 pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta päätöstä, edellyttääkö kantatien 52 Salon itäisen kehätien 2. vaihe ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) ja liittänyt pyyntönsä YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot YVA-tarveharkintaa varten.

YVA-lain 11 §:n 2 momentin mukaisesti ympäristöministeriö on 14.2.2019 antamalla päätöksellä määrännyt Varsinais-Suomen ELY-keskuksen toimivaltaiseksi viranomaiseksi tekemään päätöksen siitä, tuleeko hankkeeseen soveltaa YVA-menettelyä YVA-lain 3 §:n 2 ja 3 momentin nojalla.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeesta vastaavalta on saatu YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta. Tarveharkintapyynnön liitteenä on esitetty seuraavat selvitykset hankealueelta:

- Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Liikenne- ja infrastruktuuri: Tiedustelu ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta kantatie 52 Salon itäisen kehätien 2. vaihe, Salo, 31.1.2020.
- Ramboll Finland Oy, 2018. Salon itäinen ohikulkutie kt52 vaiheen II aluevarausuunnitelma 8.11.2018. Ramboll Finland Oy.
- Kantatie 52 Salon kohta, 2 vaihe – Hankekortti. 2019. Väylävirasto ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
- Muhonen M. 2015. Salon Halikonrinteen ja Somerotien maisemaselvitys 25.3.2015

- Korvenpää T. 2019. Luontoselvitys Salon itäisen ohikulkutien toista vaihetta varten 28.7.2019. Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
- Pellinen H-M. 2019. Salo Isokylä – Karjaskylä Kantatie 52, Salon itäisen kehätien II vaiheen linjauksen inventointi 16. 22.10.2019. Oy Sigillum Ab
- Korkee T. 2019. Salon itäinen ohikulkutie, KT52 Aluevaraussuunnitelman meluselvitys 17.9.2019. Ramboll Finland Oy

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on yhdistää Salon itä- ja eteläpuoliset liikenneväylät moottoritiehen E 18, ohjata erityisesti raskas liikenne pois Salon keskustasta ja näin parantaa liikenneturvallisuutta sekä liikenteen aiheuttamaa melu- ja päästökuormitusta. Seuraavassa esitetään kuvaus hankkeesta sekä sen ympäristöstä ja ympäristövaikutuksista hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen perusteella.

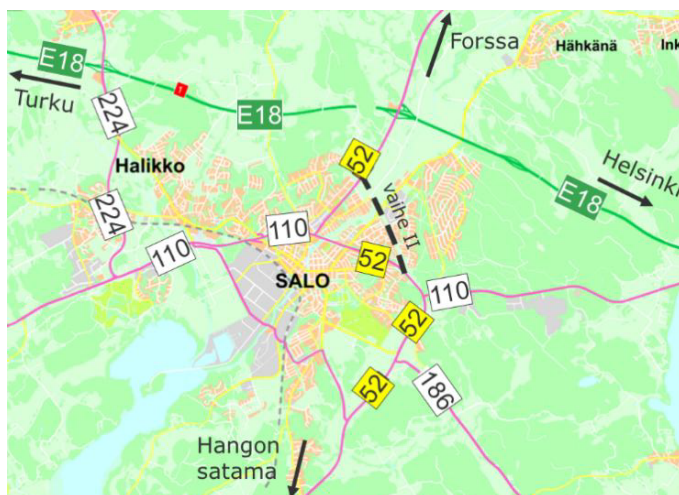
Vuonna 1999 valmistuneen yleissuunnitelman yhteydessä silloinen Turun tiepiiri pyysi Lounais-Suomen ympäristökeskukselta lausuntoa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarpeellisuudesta. Lausunnossaan 12.6.1998 Ympäristökeskus ei pitänyt YVA-lain mukaista menettelyä tarpeellisena.

Salon itäisen ohikulkutien yleissuunnitelma valmistui vuonna 2004. Yleissuunnitelman sisältyneen uuden tieosuuden pituus on noin kahdeksan kilometriä. Hankkeen eteläinen, noin 4 kilometrin mittainen osuus on jo edennyt toteutukseen ja yhteys Perniöntieltä seututielle 110 otettiin käyttöön vuodenvaihteessa 2016-2017.

Nyt käynnistymässä oleva Salon itäisen kehätien II vaihe sisältää yhteyden pohjoisosuuden rakentaminen maantieltä 110 valtatielle 1. Yhteyden pituus on noin 4 kilometriä. Uudelle osuudelle rakennetaan kaksi eritasoliittymää ja yksi kanavoitu tasoliittymä. Somerontien eritasoliittymän ja E18-tien välinen osuus parannetaan kaksiajorataiseksi keskikaiteella varustetuksi maantiekseksi. Nopeustaso kantatiellä on 80 km/h. Hanke sisältää 8 uutta siltaa, joista kaksi kevyen liikenteen alikulkusiltaa, kaksi vesistösiltaa ja neljä risteyssiltaa.

Hankekuvauksessa on tarkasteltu 2 vaihtoehtoa Somerontien eritasoliittymälle, 2 vaihtoehtoa Inkereentien eritasoliittymälle sekä 3 vaihtoehtoa Helsingintien liittymälle.

Hankkeen sijoittuminen ilmenee pääpiirteissään alla olevasta kartasta.

Hankkeen ympäristö ja ympäristövaikutukset

Kaavoitus: Tarkasteltavalla alueella on voimassa Keskustan osayleiskaava 2035, Yleiskaava 2020 ja Isokylä-Toijala-Tavolan osayleiskaava (2013). Tielinjaus on huomioitu kaavoissa.

Alue on asemakaavoitettu liikennealueeksi Helsingintien (mt 110) kohdalla. Muualla suunnitellun ohikulkutien linjauksella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Asemakaavoitettuja alueita on kuitenkin molemmin puolin linjauksen eteläosan läheisyydessä.

Kehätie on merkitty Salon seudun maakuntakaavaan sekä Varsinais-Suomen Taajamien, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavaan. Linjauksen eteläisen osuuden varret maantien 110 liittymästä on kaavoitettu pääasiassa pientalovaltaiseksi (AP) tai erillispientalovaltaiseksi (AO) alueeksi. Tiemerkinän molemmin puolin on lähivirkistysaluetta (VL). Tienvarsialueet on rajattu alueeksi, jolla liikennemelu voi ylittää 55 dB(A) (me).

Inkereentien tuntumassa linjaus siirtyy valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (ma) ja valtakunnallisesti arvokkaalle kulttuuriympäristöalueelle (s1). Pohjoisella osuudella Uskelanjoen länsipuolella linjauksen molemmin puolin on maisemallisesti erittäin arvokasta peltoaluetta (MA) ja lähivirkistysaluetta (VL).

Maisema ja kulttuuriympäristö: Hankealueen sijaitsee Salon kaupunkikeskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Uusi tielinjaus asettuu alueelle, jolla on tällä hetkellä asuinalueita, teollisuusaluetta sekä viljelykäytössä olevaa aluetta. Uskelanjokilaakso sisältyy valtakunnallisesti arvokkaaseen Uskelan- ja Halikonjoen laaksot-nimiseen maisema-alueeseen. Uskelanjoen länsirannalla on keskiaikaisperäinen Hiidentie, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennetun ympäristön kohde. Tie johtaa Salosta Perttelin kirkon kautta Somerolle ja on säilyttänyt pääpiirteissään vanhan linjauksensa. Hankealueen keskeisiä maisemallisia arvoja ovat avoin jokilaaksomaisema ja sen keskellä oleva vanhan emäkirkon paikka, kellotapuli ja hautausmaa, jokea myötäilevä Hiidentie sekä reunaselänteet muinaisjäännöksineen ja tilakeskuksineen. Arkeologisessa inventoinnissa vuonna 2019 dokumentoitiin kolme historiallisen ajan kohdetta, yksi rautakautinen löytöalue sekä yksi mahdollinen esihistoriallinen löytöalue.

Luonto: Alueen pohjoisosassa levittäytyy laaja Uskelanjoenvarren tehokkaasti viljelty peltoaukea. Uskelanjoen eteläpuolella alueeseen sisältyy Anjalan kaupunginosan länsipuolinen kapea, pääasiassa rehevää ja avointa joutomaaniittyä oleva alue. Etelämpänä on viljeltyä peltoja sekä Tammirinteen rehevä lehtorinne ja Vuorenmäen itärinteen kuusivaltainen metsäalue. Hankealueen kaakkoisosassa Tammirinteessä sijaitseva pähkinälehto on luokiteltu maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokkaaksi lehdoksi ja Vuorenmäen rinteillä on perustettu luonnonsuojelualue. Tiehankkeen vaikutukset eivät ulotu Tammirinteen lehtoon eikä Vuorenmäen luonnonsuojelualueelle asti.

Linnusto: Luontoselvitysalueen pohjoisin osa sisältyy varsin laajan, lähinnä yölaulajien perusteella rajattuun Uskelanjokinetkon maakunnallisesti arvokkaaseen lintualueeseen. Joen varressa pesiikin runsaasti yölaulajia, mutta muuten alueella esiintyy tavanomaista lounaissuomalaista pelto- ja taajamalinnettua.

Viitasammakko ja saukko: Selvitysalueella ei ole viitasammakolle sopivia kutupaikkoja. Saukkoa saattaa elää Uskelanjoella selvitysalueeseen sisältyvällä jokiosuudella.

Liito-oravat ja lepakot: Luontoselvityksessä ei havaittu merkkejä liito-oravan esiintymisestä. Tammirinteen lehdosta on useita liito-oravahavaintoja vuosilta 2006 – 2007. Selvitysalueella on joitakin liito-oravalle hyvin sopivia metsiköitä. Lepakkohavaintoja tehtiin luontoselvityksen yhteydessä melko vähän, eikä myöskään lepakoille sopivia piilopaikkoja löytynyt tavanomaista enempää. Selvitysalueella ei ole erityistä merkitystä lepakoiden elinympäristönä.

Vuollejokisimpukka: Vaarantunutta ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen sisältyvää vuollejokisimpukkaa on löydetty useasta kohdasta Uskelanjokea niin suunnitellun tulevan ohikulkutien sillan pohjois- kuin eteläpuoleltakin. Selvitystyössä lajia ei etsitty, mutta sitä todennäköisesti elää myös selvitysalueeseen sisältyvällä jokiosuudella.

Melu: Melumallituksen mukaan ohikulkutien päivämelualueella (yli 55 dB keskiäänitasoon) jää 143 asukasta ja yömelulle (yli 45 dB keskiäänitasoon) 356 asukasta, jos meluntorjuntaa ei toteuteta. Melusuojauksella saadaan suojattua 113 asukasta yli 55 dB päivämelulta, melualueelle jää suojauksen jälkeen 30 asukasta (79 % altistujista saadaan suojattua). Yöajan osalta saadaan yli 45 dB melulta suojattua 179 asukasta, melualueelle jää melusuojauksen jälkeen 177 asukasta (50 % altistujista saadaan suojattua). Meluntorjunnaksi on esitetty noin 2,6 km rengasmelukaidetta.

Liikenne: Uusi tielinjaus vähentää liikennettä Salon keskustan katuverkolla merkittävästi vähentäen samalla liikenteen, erityisesti raskaan liikenteen haittavaikutuksia. Ohikulkutie parantaa kantatien liikenteen sujuvuutta ja nopeutta yhteyksiä muualle Suomeen. Kantatien kuljetusten turvallisuus, häiriöttömyys, päästöt ja kustannustehokkuus paranevat nopeustason noustessa ja liikennevaloviiveiden poistuessa. Liikennemäärä vähenee myös maantiellä 110. Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet ovat turvallisia ja ne toteutetaan kantatien eritasossa.

Päästöt vesistöön ja vesistövaikutukset: Maamassojen sijoituspaikoilta saattaa aiheutua kiintoaineksen kulkeutumista vesistöihin ja näin vesien tilapäistä samentumista. Haittaa voidaan lieventää esimerkiksi sijoituspaikoilta valuvien vesien johtamisella viivytyksaltaihin ennen laskuoihin päästämistä. Rakentamisen aikana oja pitkin kulkeutuu irtainta maa-ainesta, josta aiheutuu väliaikaista samentumista Uskelanjokeen, erityisesti vesistösiltojen rakentamisen yhteydessä. Öljyn tai bensiinin pääseminen ympäristöön vahinkotilanteessa minimoidaan riskikartoituksella suunnittelun aikana ja urakoitsijalta vaaditaan riskienhallintasuunnitelma tämantapaisten vahinkojen välttämiseksi. Rakennetulta tieltä tapahtuu suoraa pintavaluntaa alueen vesistöihin, jolloin vesistöihin kohdistuva kuormitus lisääntyy.

ASIAN KÄSITTELY

Kuuleminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus on 27.3.2020 pyytänyt lausuntoa Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, Museovirastolta ja Varsinais-Suomen Liitolta. Lausuntoja annettiin seuraavasti:

Salon kaupunki, ympäristölautakunta

Kt 52 tiesuunnitelma koskee tieosuutta, jonka täysin uusien osien pituus on alle 2,5 km. Tien paikka on näkynyt maastossa jo vuosikymmenten ajan ja se on ollut merkittynä maakuntakaavassa ja kaikissa alueen yleiskaavoissa ja sitä kautta sen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin on voitu varautua suunnitelmissa ja rakentamisessa. Hankealueella on jo kaavoitustyön aikana tehty lukuisia selvityksiä maisemasta, luonnosta, melusta ym. eikä YVA-menettely toisi asiaan selvitysten osalta mitään lisäarvoa. Hanke sijoittuu kaupunkialueelle kahden asemakaavoitetun alueen väliin, joten se ei muuta merkittävästi ympäristöä. Alueella ei ole havaittu sellaisia luontoarvoja, jotka häiriintyisivät uudesta tielinjauksesta.

Vaikka tiehanke tuokin uuden risteämispaikan moottoriliikenteelle ja Salonjoelle, ei tie sinänsä nosta riskiä esim. öljyonnettomuudelle ja siten riski Salonjoen pilaantumisesta ei kasva. Hankkeella on myös merkittäviä positiivisia vaikutuksia, koska raskas liikenne saadaan siirrettyä pois Salon keskustan liikennevalo-ohjatuista risteyksistä, joissa ajoneuvot joutuvat pysähtymään ja lähtemään liikkeelle pahimmillaan useita kertoja. Raskaiden ajoneuvojen päästöt ilmaan vähenevät, kun niillä voidaan ajaa Helsingintieltä Somerontielle ilman pysähdyksiä.

Näin ollen hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne huomioon ottaen Salon rakennus- ja ympäristölautakunta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena katsoo, että Salon itäisen kehätien kt 52 parannushankkeeseen ei tarvitse soveltaa YVA-menettelyä.

Museovirasto

Salon keskustan koillis- ja itäpuolelle suunnitellaan itäisen ohikulkutien (kt 52) pohjoista linjausta, jonka tavoitteena on ohjata liikenne pois Salon keskustan katuverkolta. Suunnittelualueen pohjoisosa sijaitsee Halikonjoen-Uskelanjoen valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella Uskelanjokilaaksossa. Merkityksellisiä alueella ovat avoin viljelysmaisema pitkin näkymineen ja Uskelan-joen länsirantaa

seuraileva Hiidentie, joka on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (Perttelin kirkkomaisema ja Hiidentie, RKY 2009). Salosta Perttelin kirkon kautta Somerolle johtava keskiaikaisperäinen, mahdollisesti jo rautakautinen tie on säilyttänyt pääpiirteissään vanhan linjauksensa. Hiidentie yhdisti Vanajan Hämettä Uskelanjokilaaksoon. Suunnittelualueen koillispuolella Uskelanjokilaaksossa on Uskelan emäkirkon paikka ja tapuli sekä Uskelan pappila, ja Somerontien pohjoispuolella on vanhoja tilakeskuksia sekä rautakautisia hautaröykkiöitä. Inventointitulosten perusteella suunnittelualueella on lisäksi mahdollisesti rautakautisen asutuksen jäännöksiä.

Salon itäisen ohikulkutien pohjoisosan (kt 52) aluevaraussuunnitelmassa on määritelty ohikulkutien keskeiset ratkaisut ja tutkittu maankäytön mahdollisuuksia tien lähiympäristössä. Rakennettava tielinjaus kt 52 tulee leikkaamaan Hiidentien. Alueen 1 ja 2 maankäyttövaihtoehtojen mukaan valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, nykyiselle avoimelle peltoalueelle, suunnitellaan uuden tielinjauksen lisäksi muun muassa kerrostalo- ja toimitilarakentamista sekä tilaa vaativaa erikoistavarakauppaa. Kaupan suuryksikkö sijoittuisi Hiidentien välittömään läheisyyteen.

Hankkeen vaikutukset maisemallisilta ja kulttuurihistoriallisilta arvoiltaan herkässä ja valtakunnallisesti arvokkaassa ympäristössä ovat mittavat (YVA-lain liite 2, kohta 2 ja 3). Suunnittelualueen pohjoisosan tiejärjestelyt ja maankäyttöluonnosten mukainen rakentaminen heikentävät ratkaisevasti alueen maisemallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja. Maankäyttöluonnosten mukaiset havainnekuvat osoittavat, miten merkittävästi kaupungin keskeisenä sisääntuloväylänä toimiva Uskelanjokilaakson maisema olisi muuttumassa. Alueellinen vastuumuseo ei pidä mahdollisena maankäyttöluonnosten esittämää rakentamista Uskelanjokilaakson ainutlaatuisessa maisemassa, Hiidentien vieressä. Alueellinen vastuumuseo katsoo, että suunnittelussa tulee olla lähtökohtana tielinjauksen haitallisten maisemavaikutusten minimointi, mikä edellyttää erittäin huolellista suunnittelua ja vaikutusten arviointia.

Varsinais-Suomen Liitto

Varsinais-Suomen Liitto on ilmoittanut, että lausuntopyyntö ei anna aihetta lausuntoon koska liitolla ei ole siitä huomautettavaa eikä ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa tai on merkitykseltään vähäinen.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

ELY-keskus on 5.5.2020 varannut hankkeesta vastaavalle tilaisuuden antaa vastineensa lausuntoihin.

18.5.2020 toimitetussa vastineessaan hankkeesta vastaava on todennut muun ohella, että suunnitellut kt 52 uuden linjauksen mukaiset tiejärjestelyt ovat riippumattomia alueelle esitetyistä maankäyttöluonnoksista. Vastaavasti kaavahankkeissa esitetyt maankäyttösuunnitelmat ovat toteutettavissa ilman kt 52 uutta linjausta. Maankäytön suunnitelmat saattavat myös toteutua vaiheittain tai muuttua myöhemmissä kaavoitusvaiheissa, riippumatta kt 52

toteutusaikataulusta. Esitetyt muutokset Uskelanjokilaakson maisemassa ja kulttuurihistoriallisissa arvoissa perustuvat pääosin kaavoituksessa esitettyihin maankäyttösuunnitelmiin. Museoviranomaisen näkemys otetaan tiesuunnitteluvaiheessa huomioon ja museoviranomaisen edustaja kutsutaan mukaan suunnittelun hankeryhmään.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Salon itäisen kehätien II vaiheen rakentamiselle ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Ratkaisun perustelut

Arviointimenettelyä edellyttävät hankkeet

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa.

YVA-menettelyä maantieliikenteeseen liittyen edellyttävät YVA-lain liitteen 1 kohdan 9 mukaisesti:

- a) moottoriteiden tai moottoriliikenneteiden rakentaminen;
- b) neli- tai useampikaistaisen; vähintään 10 kilometrin pituisen yhtäjaksoisen uuden tien rakentaminen;
- c) tien uudelleenlinjaus tai levenyttäminen siten, että näin muodostuvan yhtäjaksoisen neli- tai useampikaistaisen tieosan pituudeksi tulee vähintään 10 kilometriä.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. (YVA-laki 3 § 2 mom.) Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta on otettava lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen (277/2017) 2 §:ssä. (YVA-laki 3 § 3 mom.)

Ratkaisun perusteena olevat tiedot

Päätös on tehty hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen ja ELY-keskuksen käytössä olevien hankkeen todennäköistä vaikutusaluetta koskevien rekisteri-, seuranta- ym. tietojen perusteella. Hankkeesta vastaavan on YVA-lain 12 §:n mukaan toimitettava ELY-keskukselle tarvittavat tiedot päätöksenteon perusteeksi. ELY-keskuksella on hallintolain (434/2003) 31 §:n mukaan velvollisuus viranomaisena huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

YVA-lain liitteen 2 mukaisesti hankkeen ominaisuuksia on tarkasteltu ottaen huomioon erityisesti:

1. *hankkeen ominaisuudet*, kuten a) koko hankkeen koko ja suunnitelma, b) yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa, c) luonnonvarojen, erityisesti maan, maaperän, veden ja luonnon monimuotoisuuden käyttö, d) jätteiden muodostuminen, e) pilaantuminen ja haitat, f) suuronnettomuus- ja/tai katastrofiriskit, jotka ovat varteenotettavia hankkeen kannalta, mukaan lukien ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit, tieteelliseen tietoon perustuen sekä g) ihmisten terveydelle koituvat riskit (esimerkiksi veden tai ilman pilaantumisen johdosta).

2. *hankkeen sijainti*, kuten a) nykyinen ja hyväksytyjen kaavojen mukainen maankäyttö, b) alueen ja sen maanpinnan alaisten luonnonvarojen (myös maaperä, maa, vesi ja luonnon monimuotoisuus) suhteellinen runsaus, saatavuus, laatu ja uudistumiskyky sekä c) luonnonympäristön sietokyky (ottaen erityisesti huomioon kosteikot, ranta-alueet ja jokisuut, rannikkoalueet ja meriympäristö, vuoristo- ja metsäalueet, luonnon- ja maisemansuojelualueet, alueet joilla ympäristön tilaa kuvaavat ohjeavot on jo ylitetty, tiheään asutetut alueet, sekä historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät maisemat ja kohteet),

3. *vaikutusten luonne*, kuten a) vaikutusten suuruus ja alueellinen laajuus, kuten vaikutusten todennäköinen maantieteellinen alue ja väestömäärä, johon vaikutukset todennäköisesti kohdistuvat, b) vaikutusten yleinen luonne, c) rajat ylittävä vaikutus, d) vaikutuksen voimakkuus ja monitahoisuus, e) vaikutusten todennäköisyys, f) vaikutusten odotettu alkamisaika, kesto, toistumistiheys ja palautuvuus, g) yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden vaikutusten kanssa sekä h) mahdollisuus vähentää vaikutuksia tehokkaasti.

Hankkeen ominaisuudet

Suunniteltu tiehanke on n. 4 kilometriä pitkä. Itäisen kehätien II vaihe täydentää jo rakennetun ensimmäisen vaiheen tarkoituksenmukaiseksi yhteydeksi moottoritielle E18. Hanke on kokoluokaltaan huomattavasti pienempi kuin YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukainen hanke.

Hankkeen edellyttämä luonnonvarojen käyttö on vähäistä ja koskee lähinnä rakentamisvaihetta. Tie- ja pengerrakenteisiin tarvittava kiviaines on pääasiassa tuotava muualta. Suurin osa ylijäämämassoista on läjitettävä hankkeen ulkopuolella. Ylijäämämaita voidaan hyödyntää maastomuotoiluun ja maisemointiin.

Pilaantumis- ja onnettomuusriskit ja syntyvien jätteiden määrät tiehankkeen rakentamisaikana ovat vähäisiä.

Hankkeen sijainti

Hankealueen ympäristö on lähinnä viljelykäytössä olevaa peltoa. Hankealueella on voimassa Keskustan osayleiskaava 2035, Yleiskaava 2020 sekä Isokylä-Toijala-Tavola osayleiskaava 2020. Isokylä-Toijala-

Tavola osayleiskaavassa itäisen ohikulkutien linjaus on osoitettu uudeksi ja merkittävästi parannettavaksi liikenneverkon osuudeksi. Ohikulkutie on osoitettu valtatie/kantatien merkinnällä ja linjaukselle on osoitettu kaksi kiertoliittymää.

Salon keskustan osayleiskaavassa 2035 maantie 110 on osoitettu yleiseksi tieksi. Tien kaakkoispuolelle on osoitettu uusi tieyhteys kiertoliittymineen. Merkinnällä on kaavaselostuksen kuvauksen mukaan osoitettu itäisen ohikulkutien toteuttamiseen liittyvät yhteystarpeet ja liittymien sijainnit ohjeellisena.

Hankealue on pääosin asemakaavoittamatonta. Salon kaupunkisuunnittelussa on valmisteltavana asemakaava ja asemakaavan muutos. Suunnittelualue muodostuu Somerontien, maantien 110 ja uuden itäisen ohikulkutien (kt 52) linjauksen tiealueista sekä lähiympäristöistä. Asemakaavaluonnos on ollut nähtävillä 16.3. – 22.4.2020 välisen ajan.

Salon seudun maakuntakaavassa hankealue on osittain taajamatoimintojen aluetta (A). Laaja valtakunnallisesti arvokas Uskelan- ja Halikonjoen laaksojen maisema-alue on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeäksi alueeksi. Kaavamerkinnän mukaan suunnitelmien ja toimenpiteiden alueella tulee olla maiseman arvoja turvaavia ja edistäviä; rakentamisen tulee kohdistua aukeamien reunoille olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen; suunnittelu- ja rakentamistoimenpitein tulee edistää peltöjen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Itäisen ohikulkutien linjaus on osoitettu uudeksi kantatieksi. Hiidentie on osoitettu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi tieksi. Kaavamerkinnän mukaan tien linjaukseen tai tasaukseen ei saa tehdä muutoksia ilman erityisiä kulttuurihistoriallisia tavoitteita ja suunnitelmista ja toimenpiteistä on pyydetävä museoviranomaisten lausunto.

Hankealue sijaitsee Uskelajoen läheisyydessä. Uskelanjoen ekologinen tila on vuoden 2013 luokittelun mukaan välttävä ja vesiensuojelun tavoitteena on hyvä tila. Hankealue ei sijaitse tärkeällä eikä muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Lakianummen pohjavesialue sijaitsee n. 3 km etäisyydellä tielinjauksen eteläpäässä ja Kulmalan pohjavesialue n. 1,5 km etäisyydellä tielinjauksen pohjoispäässä. Hankealueen läheisyydessä sijaitsee Myllyjojan purokäytävän arvokas luontokohde sekä Vuorenmäen alueella liito-oravan elinympäristö.

Hankesuunnitelman mukaan Uskelanjoessa elävän vuollejokisimpukan esiintymät selvitetään tarkemmin tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä sekä määritellään mahdollisten esiintymien suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Hankealueen kaakkoisosassa Tammirinteessä sijaitseva pähkinälehto on luokiteltu maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokkaaksi lehdoksi ja Vuorenmäen rinteillä on perustettu luonnonsuojelualue. Tiehankkeen vaikutukset eivät ulotu Tammirinteen lehtoon eikä Vuorenmäen luonnonsuojelualueelle asti.

Tieyhteys tuo uuden liikennemelun piiriin Anjalan ja Palometsän asuinalueita. Melusuojauksella saadaan suojattua 113 asukasta yli 55 dB

päivämelulta, melualueelle jää suojauksen jälkeen 30 asukasta (79 % altistujista saadaan suojattua). Yöajan osalta saadaan yli 45 dB melulta suojattua 179 asukasta, melualueelle jää melusuojauksen jälkeen 177 asukasta (50 % altistujista saadaan suojattua). Kaikkia melualueella olevia ei saada suojattua, sillä osa asukkaista asuu Helsingintien, Inkereentien tai Somerontien melualueella tai yhteismelualueella.

Tienlinjaus sijoittuu osittain valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ja valtakunnallisesti arvokkaalle kulttuuriympäristöalueelle. Pohjoisella osuudella Uskelanjoen länsipuolella linjauksen molemmin puolin on maisemallisesti erittäin arvokasta peltoaluetta.

Vaikutusten luonne

Hankkeen merkittävimpiä ympäristövaikutuksia ovat tielinjauksen vaikutukset maisemaan, maankäyttöön, luontoon (linnusto) sekä meluvaikutukset. Vaikutukset ovat tien rakentamiselle ja liikenteelle tyypillisiä ja ennalta tiedossa olevia.

Tien rakentaminen aiheuttaa pitkäaikaisia ja näkyviä muutoksia maisemaan. Maisemavaikutukset voivat olla paikallisesti merkityksellisiä. Tien aiheuttamat muutokset maisemakuvassa jäävät kuitenkin lähinnä paikalliseksi ja Uskelanjoen ja Hiidentien ylittävien siltojen maisemavaikutuksia voidaan pienentää huolellisella siltasuunnittelulla. Hiidentiehen liittyviin niittyalueisiin ei juurikaan kosketa. Myllyojan varren rehevöitynyt niitty jää lähes ennalleen. Hiidentie menee suunnitelmassa kantatien 52 alitse, ilman että sen linjaukseen juuri puututaan. Tiesuunnitelmassa muuttuva korkeusasema sovitetaan maastoon mahdollisimman vähäeleisesti.

Tielinjauksen vaikutuksesta osa Salon keskustan alueen virkistysalueista pienentyisi ja sitä kautta myös osa ekologista yhteyksistä katkeaisi tai ainakin heikentyisi. Esisuunnitelmavaiheessa Mahlakankareen alueen siltoja ei ole tarkasteltu siltatyyppien osalta. Jatkosuunnittelussa tarkastellaan avaramman siltatyyppin käyttö, joka yhdistettynä istutuksiin sillan läheisyydessä voi tukea ekologistia yhteyksiä uuden tien ali. Uskelanjoen kohdalla ekologinen yhteys säilyy pitkän sillan ansiosta, jolloin ranta-alueen jatkuvuus säilyy.

Toimitetun havainnekuvan perusteella Uskelanjoen ylittävän sillan rakenteet eivät ulotu veteen. Silta tulee olemaan todennäköisesti tyypiltään liittopalkkisilta. Liittopalkkisilta voidaan esim. työntää tien suuntaisesti paikalleen, mikä mahdollistaa, että uomaan ei tarvitse koskea lainkaan. Lisäksi tullaan huomioimaan alusrakenteiden, pilarien ja paalujen osalta, että ne eivät osu uoman kohdalle. ts. sillan aukot on tarkoitus suunnitella niin pitkiksi, että tätä vaaraa ei ole. Asiaa tarkastellaan yksityiskohtaisesti tiesuunnitelmavaiheessa. Jos ratkaisu vaatii kajoamista veteen työn aikana, tehdään tarvittavat tutkimukset ja suunnitelma haittojen vähentämisestä.

Alueen pohjoisin osa sisältyy varsin laajaan, yölaulajien runsauden perusteella rajattuun Uskelanjokinotkon maakunnallisesti arvokkaaseen lintualueeseen. Joen varressa pesii runsaasti yölaulajia. Selvitysalueelta on havaittu myös uhanalaisia lintulajeja. Selvityksen mukaan osa lintureviireistä sijoittui suunniteltuun joenylitys- eli siltapaikkaan. Silta

suunnitellaan ja rakennetaan siten, että rantakasvillisuuteen joudutaan kajoamaan mahdollisimman vähän. Linnustolle tärkeä rantapuusto tullaan kartoittamaan ja tarvittaessa rajaamaan alueet työmaan ajaksi vaurioiden minimoimiseksi. Itse työmaa-alue palautuu nopeasti rakentamisen jälkeen. Työnaikaisia ratkaisuja tarkastellaan tie- ja rakennussuunnitteluvaiheessa linnustoasiat huomioiden.

Tien rakentamisen aikaiset muutokset alueen asukkaisiin ilmenevät meluna ja rakentamisaikaan liittyvinä muutoksina ja ovat väliaikaisia. Uuden väylän rakentamisen pysyvänä vaikutuksena liikenne Salon keskustassa vähenee ja siitä johtuen alueen liikenneturvallisuus paranee ja liikenteestä aiheutuva melu, pärinä ja ilmapäästöt vähenevät.

Yhteenveto

Kun arvioidaan suunniteltua hanketta kokonaisuutena ja ottaen huomioon sen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne, hankkeen toteuttaminen ei todennäköisesti aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. YVA-menettelyä ei siten ole tarpeen soveltaa hankkeeseen.

ELY-keskuksen tekemän tarkastelun perusteella hankkeessa ei ole ilmennyt muuta erityistä tarvetta ympäristövaikutusten arviointimenettelylle. Tielinjaus ei ole ristiriidassa maankäytön suunnitelmien kanssa. Hankkeella on positiivisia vaikutuksia Salon keskustan asutukseen. Kehätien myötä poistuisivat nykyisen keskustan kautta kulkevan läpikulkuliikenteen aiheuttamat ongelmat. Uuden kehätien myötä liikenteen sujuvuus- ja turvallisuus paranisi sekä meluhaitat vähenisivät. Vähentämällä raskaan liikenteen pysähdyksiä liikenteestä aiheutuvat ilmapäästöt tulisivat vähenemään.

Hankkeen suurimmat vaikutukset kohdistuvat maisema- ja kulttuuriympäristöön sekä luontoon. Tielinjauksen haitallisten maisemavaikutusten minimointi voidaan ottaa huomioon tiesuunnitteluvaiheessa ja tiesuunnittelu tehdään yhteistyössä museoviranomaisen kanssa.

Hankkeen aiheuttama muutos ei vastaa kokonaisuutena hankeluettelon mukaisen hankkeen vaikutuksia. Hankkeen ympäristövaikutukset aiotaan selvittää perusteellisesti tiesuunnitelman yhteydessä. Rakentamisen alle jäävillä alueilla ei ole tiedossa uhanalaisia kasvi- tai eläinlajeja tai arvokkaita luontokokonaisuuksia. Liito-oravalle soveltuvat metsiköt jäävät rakentamistoimien ulkopuolelle. Uskelanjoessa elävän vuollejokisimpukan esiintymät selvitetään tarkemmin tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä sekä määritellään mahdollisten esiintymien suojaamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Uuden tien meluvaikutukset vähennetään rakentamalla melusuojuuksia kriittisimmille alueille.

Tämä päätös koskee hankkeesta vastaavan esittämän aineiston mukaista hanketta. Jos tielinjan sijoittelu tai ominaisuudet ja/tai ympäristövaikutukset muuttuvat esitetystä merkittävästi, arvioidaan YVA-menettelyn soveltamista yksittäistapauksessa tarvittaessa uudestaan.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Turun hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSEN NÄHTÄVILLÄ OLO

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta.

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 30 päivän ajan Salon kaupungin ilmoitustaululla sekä sähköisesti kaupungin verkkosivuilla ja Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi. Päätös on nähtävillä Salon kaupungintalolla, osoitteessa Tehdaskatu 2, 1.krs, Salo

ASIAKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Asian on esitellyt ylitarkastaja Elinor Slotte ja ratkaissut ylitarkastaja Seija Savo. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti, mistä on merkintä asiakirjan viimeisellä sivulla.

LIITTEET

Liite 1 Hankealueen sijaintikartta
Liite 2 Valitusosoitus

JAKELU

Varsinais-Suomen ELY-keskus liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue,
suoritemaksutta

TIEDOKSI

Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Salon kaupunki
Museovirasto
Varsinais-Suomen Liitto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Turun hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, 20100 Turku

Puhelin: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00-16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja VARELY/4835/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4835/2018 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Slotte Elinor 08.07.2020 08:01

Ratkaisija Savo Seija 08.07.2020 09:17